

ΚΥΘΗΡΑ

ΝΕΟ ΜΟΝΤΕΛΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ

ΡΗΓΑΣ ΖΑΦΕΙΡΙΟΥ
14 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2024

Διημερίδα

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ ΣΕ ΕΝΑ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ ΓΙΑ
ΤΗΝ ΠΑΡΟ ΚΑΙ ΤΙΣ ΚΥΚΛΑΔΕΣ

ΜΕΡΗ

Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΩΝ ΚΥΘΗΡΩΝ:
ΧΤΙΖΟΝΤΑΣ ΕΝΑ ΝΕΟ ΜΟΝΤΕΛΟ
ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗ
ΤΩΝ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

ΡΗΓΑΣ ΖΑΦΕΙΡΙΟΥ

14 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2024

ΔΙΗΜΕΡΙΔΑ

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ ΣΕ ΕΝΑ
ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΟ ΚΑΙ ΤΙΣ ΚΥΚΛΑΔΕΣ

1. ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ: ΑΠΕΙΛΗ,
ΕΥΚΑΙΡΙΑ, ΠΡΟΚΛΗΣΗ
2. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ
3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ
4. ΣΥΖΗΤΗΣΗ & ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΡΧΙΛΟΧΟΣ

PAROS - ANTIPAROS
HOTELIERS ASSOCIATION

TOURISM PARADOX

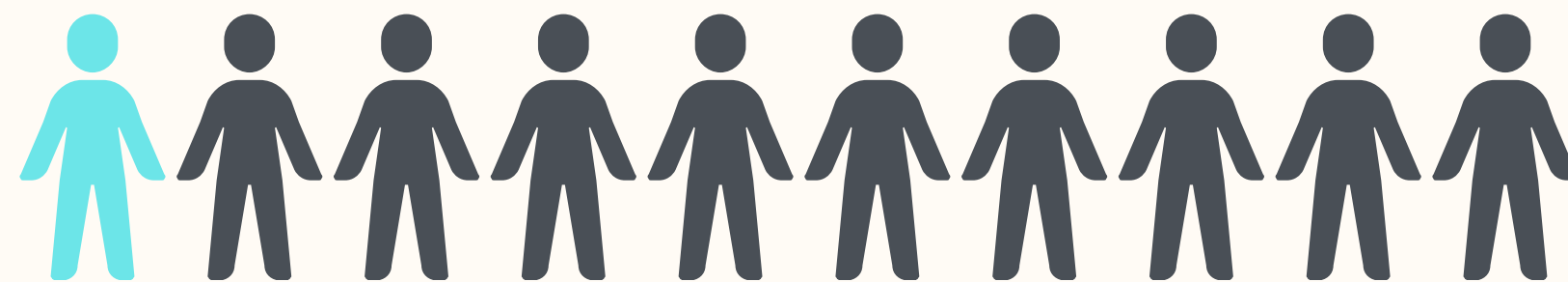
Η ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΟΣΟ
ΑΝΑΠΤΥΣΣΕΤΑΙ, ΥΠΟΒΑΘΜΙΖΕΙ ΤΟ
ΦΥΣΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ, ΤΟ ΟΠΟΙΟ ΕΙΝΑΙ ΤΟ
ΙΔΙΟ ΤΟ ΠΡΟΪΟΝ ΠΟΥ ΠΟΥΛΑΕΙ

ΜΙΑ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΔΥΝΑΜΗ ΑΛΛΑΓΗΣ

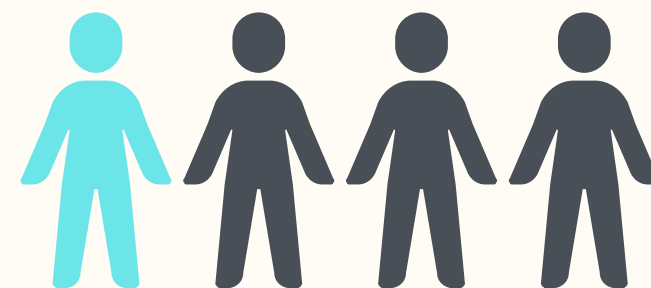
PRE COVID-19

ERA

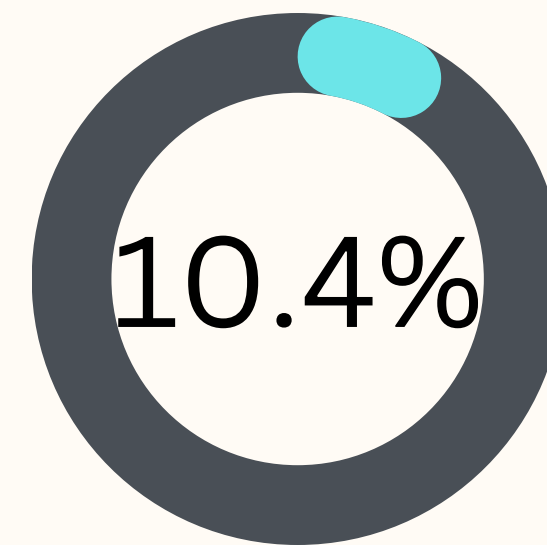
TOURISM

ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΝΕΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΤΟΥ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΑΕΠ

ΑΠΟ 50 ΕΚ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΤΟΥΡΙΣΤΕΣ ΤΟ 1950
ΣΤΟ 1.5 ΔΙΣ ΤΟ 2019

UNWTO 2020; WTTC 2020; Nordin and Jamal 2021

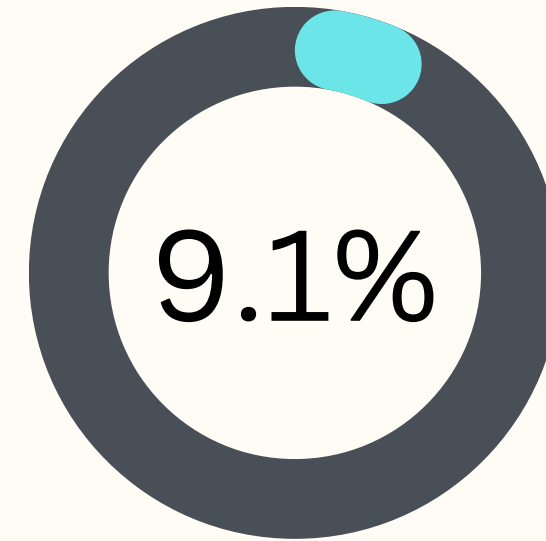

MedINA

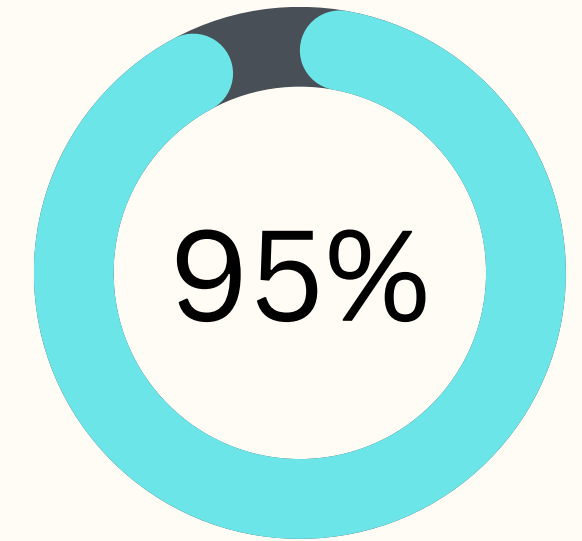
ΜΙΑ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΔΥΝΑΜΗ ΑΛΛΑΓΗΣ

POST COVID-19 ERA

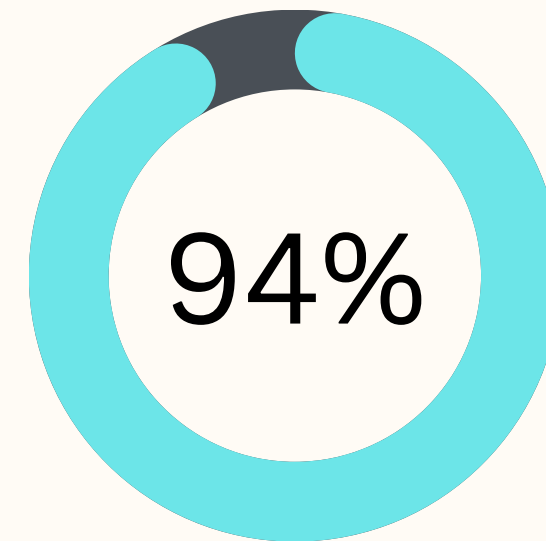
ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ 2023

ΤΟΥ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΑΕΠ

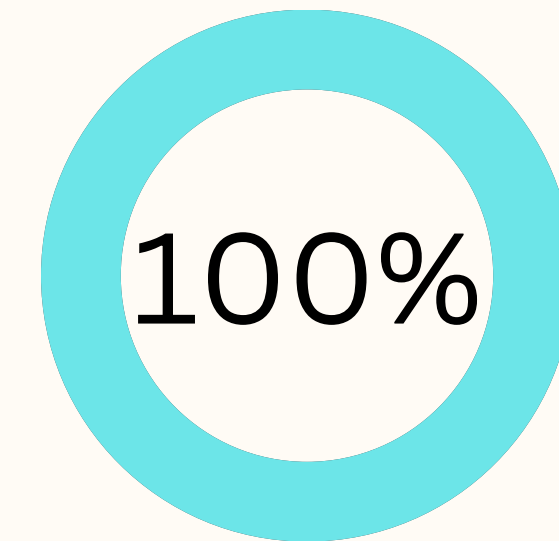

ΑΝΑΚΑΜΨΗ

ΑΝΑΚΑΜΨΗ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

1,3 ΔΙΣ ΤΟ 2023
88% ΑΝΑΚΑΜΨΗ

ΕΛΛΑΔΑ
32,7 ΕΚ
ΤΟΥΡΙΣΤΕΣ

UNWTO 2024, WTTC 2024, Krinis 2024

A coastal town built on a hillside overlooking the sea, with a large hill in the background. The town features numerous multi-story buildings with white facades and orange-tiled roofs. The foreground shows a sandy beach with many people and a line of yellow buoys in the water. The sky is overcast.

τουρισμός ως απειλή

ΥΠΕΡΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΕ ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΟΙΚΟΥΣ

Οι επιπτώσεις του τουρισμού υποβαθμίζουν σε υπέρμετρο βαθμό όχι μόνο την ποιότητα ζωής των πολιτών αλλά και την ποιότητα των εμπειριών των επισκεπτών

- τουριστικοποίηση
- πιέσεις στους φυσικούς πόρους (π.χ. νερό)
- αύξηση κόστους ζωής
- υποβάθμιση της ποιότητας ζωής
- ανταγωνισμός & διαμάχες κατοίκων-τουριστών
- αποχώρηση κατοίκων

UNWTO 2018, Adie et al 2019,
Dodds and Butler 2019,
Sarantakou and Terkenli 2019

Ο ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΗΛΙΟΣ - ΘΑΛΑΣΣΑ ΑΛΛΑΖΕΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΚΡΙΣΗ

ΜΕΙΩΣΗ ΕΛΚΥΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΠΡΟΟΡΙΣΜΩΝ

Άνοδος στάθμης της θάλασσας
Ανερχόμενοι προορισμοί του βορρά

ΔΥΣΦΟΡΙΑ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ

Άυξηση μέσης θερμοκρασίας
Αύξηση θερμών ημερών & τροπικών νυχτών
Αύξηση καυσωνικών επεισοδίων
Φυσικές καταστροφές πυρκαγιές

>>>>> Η ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΛΛΩΝ ΜΟΡΦΩΝ
ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΕΙΝΑΙ ΑΝΑΓΚΗ

©

Κοκκώσης et al 2021

A young boy with a backpack is seen from behind, looking out over a lush, green forest. The scene is captured in a soft, natural light, suggesting a peaceful outdoor setting. The boy is wearing a blue and white striped shirt and a dark blue backpack. The background is filled with dense foliage and tree trunks, creating a sense of being deep in nature.

τουρισμός ως ευκαιρία

ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΑ ΜΟΝΤΕΛΑ

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΣ

ΑΓΟΡΑ

30% της αγοράς τουρισμού

700 Δις \$

**>10% ετήσιος ρυθμός
ανάπτυξης**

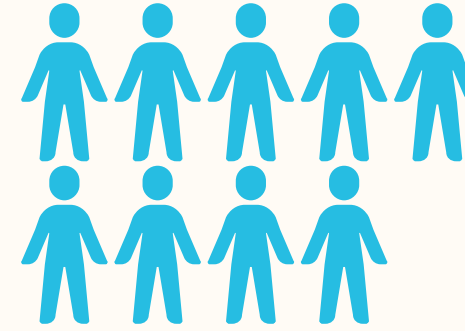
ΓΙΑ 10.000 \$ ΣΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΧΡΕΙΑΖΟΝΤΑΙ

τουρίστες κρουαζιέρας

Μαζικός Τουρισμός

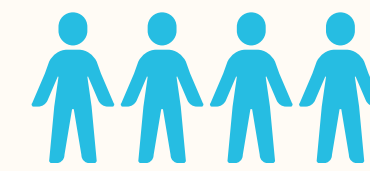
14% στην τοπική οικονομία

τουρίστες πακέτο με διανυκτέρευση

Τουρισμός Περιπέτειας

65% στην τοπική οικονομία

τουρίστες περιπέτειας

ΤΟ 2022, ΤΟ 76% ΕΝΟΣ ΜΕΣΟΥ
ΤΑΞΙΔΙΟΥ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΣ ΚΑΤΕΛΗΞΕ ΣΕ
ΤΟΠΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ + \$189 ΣΕ
ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΑ ΧΕΙΡΟΤΕΧΝΗΜΑΤΑ

ATTA 2023

5 ΝΕΕΣ ΤΑΣΕΙΣ

1. επαφή με τη φύση
2. λιγότερο γνωστοί προορισμοί με μειωμένη κίνηση
3. αειφορία, τοπικά προϊόντα, κυκλικός τουρισμός (το 70% των τουριστών περιπέτειας κάτω των 45 ετών θέλουν τα χρήματα που ξοδεύουν ταξιδεύοντας να βοηθούν το κλίμα)
4. ψηφιακοί νομάδες & workation (βίζες ψηφιακού νομά)
5. συνδυαστικά ταξίδια εργασίας και αναψυχής (θα διπλασιαστεί η αγορά μεταξύ 2021-2027)

τουρισμός ως πρόκληση

πως ελαχιστοποιούμε τις αρνητικές επιπτώσεις του τουρισμού, ενώ μεγιστοποιούμε τα οφέλη για τις τοπικές κοινότητες;

Τα Κύθηρα

Ένα κρυφό διαμάντι,
στο σταυροδρόμι
τριών θαλασσών,
μεταξύ ηπειρωτικής
Ελλάδας και Κρήτης,
με απaráμιλλο
πολιτιστικό πλούτο
και φυσική ομορφιά

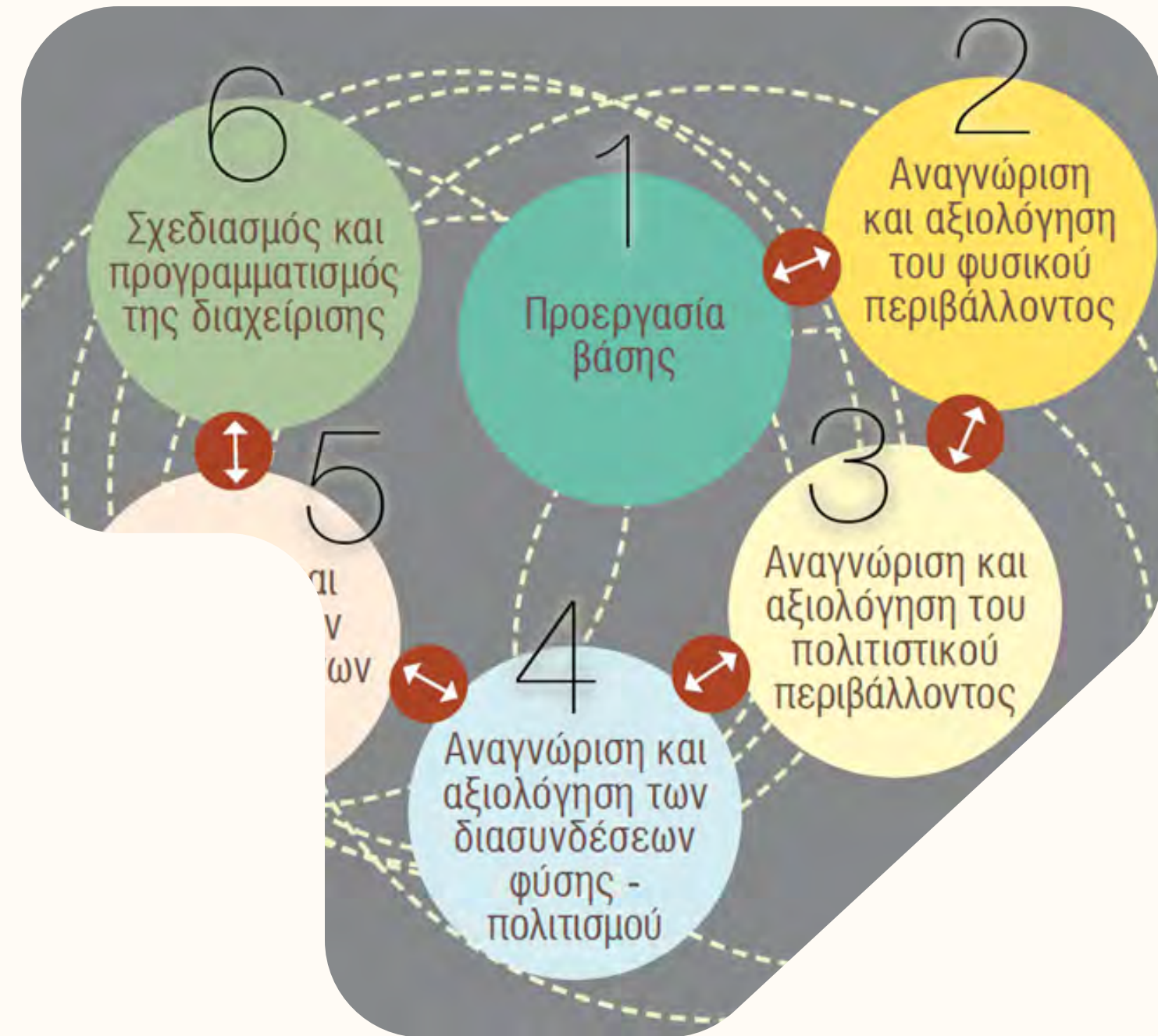

- Απομακρυσμένα και δυσπρόσιτα
- Αναπτυσσόμενος προορισμός
- Συμβατικό μοντέλο 'ήλιος-θάλασσα' (3S)
- Πολύ μικρή σεζόν
- Πίεση στους φυσικούς πόρους, ειδικά υδατικούς
- Επιπτώσεις κλιματικής κρίσης

Προσέγγιση INCREAte

ολοκληρωμένη διαχείριση φύσης-πολιτισμού

προσαρμοστική

συστηματική

πρακτική
εργαλειοθήκη

Georgiadis et al 2019

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

- χάρτες ΓΥΣ της δεκαετίας του 1960
- αεροφωτογραφίες του 1945
- μαρτυρίες κατοίκων
- λεπτομερή καταγραφή στο πεδίο

ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ

- καθαρισμός βλάστησης
- απομάκρυνση λίθων
- βελτίωση τεχνικών σημείων
- σηματοδότηση τεσσάρων επιπέδων
- σήμανση σύμφωνα με τις γενικές αρχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης Πεζοπορίας
- ειδικές μελέτες για διαδρομές ορεινής ποδηλασίας, ενώ & via ferrata

ΜΕΘΟΔΟΙ & ΕΡΓΑΛΕΙΑ

- Πρωτόκολλο Εργασίας για POIs & επιλογή apps όπως Avenza, QGIS
- Λίστα επαφών - αναζήτηση μεγάλων σε ηλικία πληροφορητών-κλειδιά
- Δειγματοληψία (σκόπιμη, χιονοστιβάδας)
- Εγχειρίδιο συνεντεύξεων
- Οδηγός συνεντεύξεων
- Πρωτόκολλο διαχείρισης & μεταγραφής δεδομένων
- Ανάλυση δεδομένων & σύνθεση
- Γνωσιακή βάση

ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΕΘΝΟΓΡΑΦΙΑ & ΕΡΕΥΝΑ ΠΕΔΙΟΥ

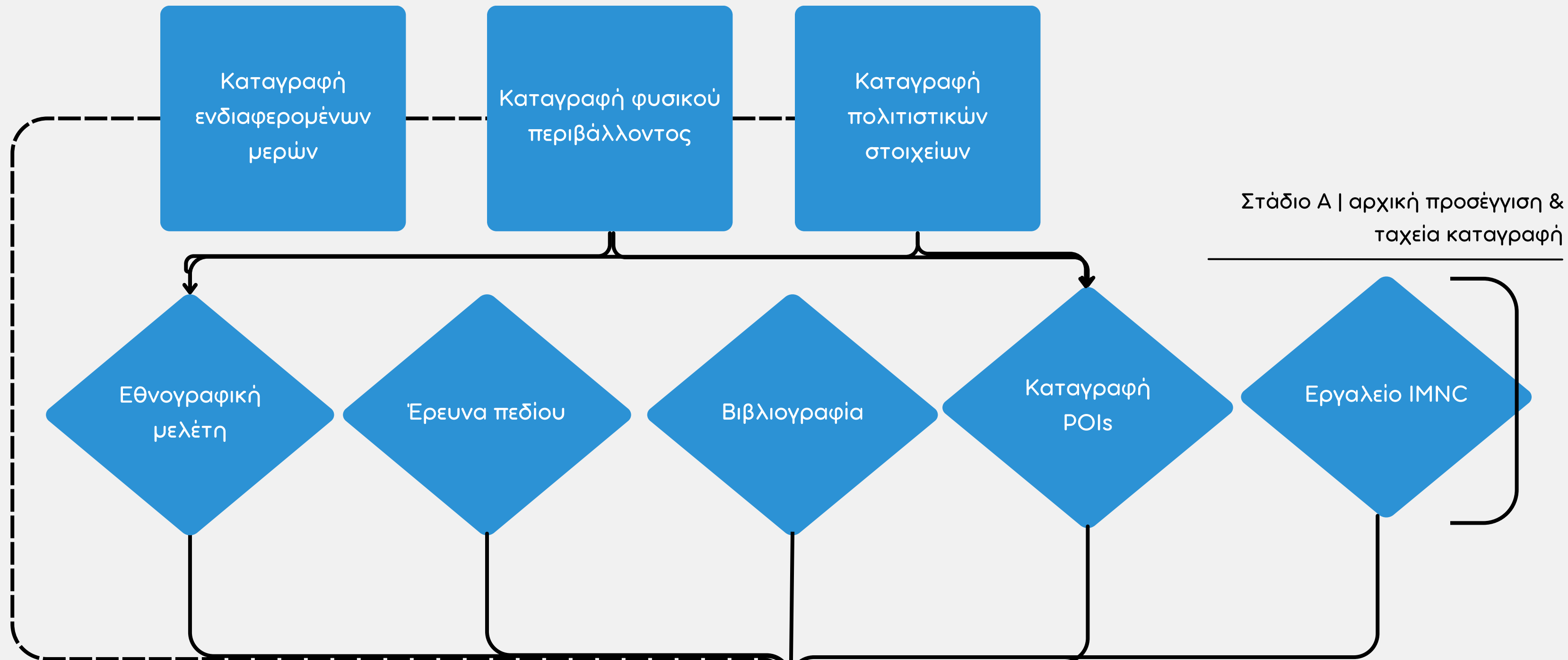
416 σημεία ενδιαφέροντος
59 ημιδομημένες
συνεντεύξεις εις βάθος

An aerial photograph of a white stone building, likely a monastery or fortress, built on a steep, rocky cliffside. The building has several windows and a small tower-like structure. The surrounding terrain is rugged and rocky, with some sparse vegetation. Two horizontal white lines are drawn across the image, one above and one below the main text.

KYTHERA

a different destination

Στάδιο Α | αρχική προσέγγιση & ταχεία καταγραφή

Γνωσιακή Βάση Kythera Trails

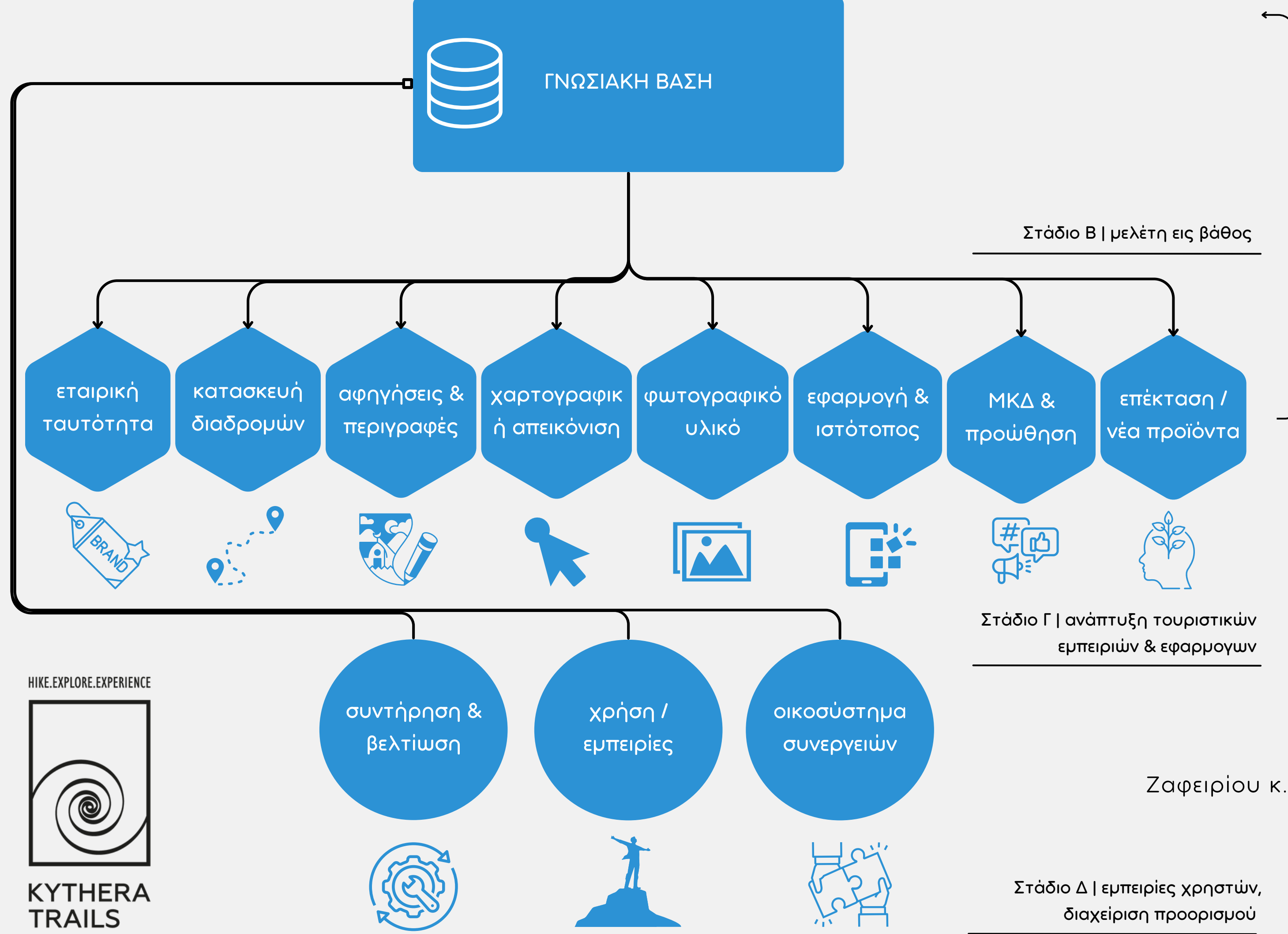
Αρχεία GPS/KML, χάρτες/raster, αρχεία QGIS GeoPackages, απομαγνητοφωνημένες συνεντεύξεις, αφηγήσεις POIs, ανάλυση παραδοσιακών πρακτικών, φωτογραφίες png/jpeg, βιβλία/άρθρα, αρχαιακό υλικό, βάσεις δεδομένων excel, γραφιστικά αρχεία κ.ά.

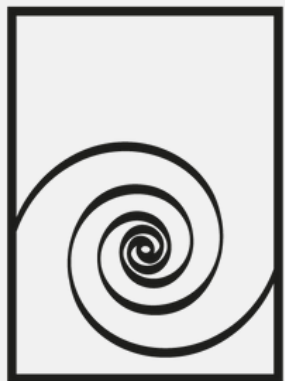
ΓΝΩΣΙΑΚΗ ΒΑΣΗ

Ζαφειρίου κ.ά. 2024

Στάδιο Β | μελέτη εις βάθος

HIKE.EXPLORE.EXPERIENCE

KYTHERA TRAILS

Ζαφειρίου κ.ά. 2024

Στάδιο Δ | εμπειρίες χρηστών,
διαχείριση προορισμού

KYTHERA TRAILS

HIKE. EXPLORE. EXPERIENCE

KYTHERA
TRAILS

11 περιηγητικές διαδρομές, 100 χλμ

1 via ferrata

7 φαράγγια ασφαλισμένα

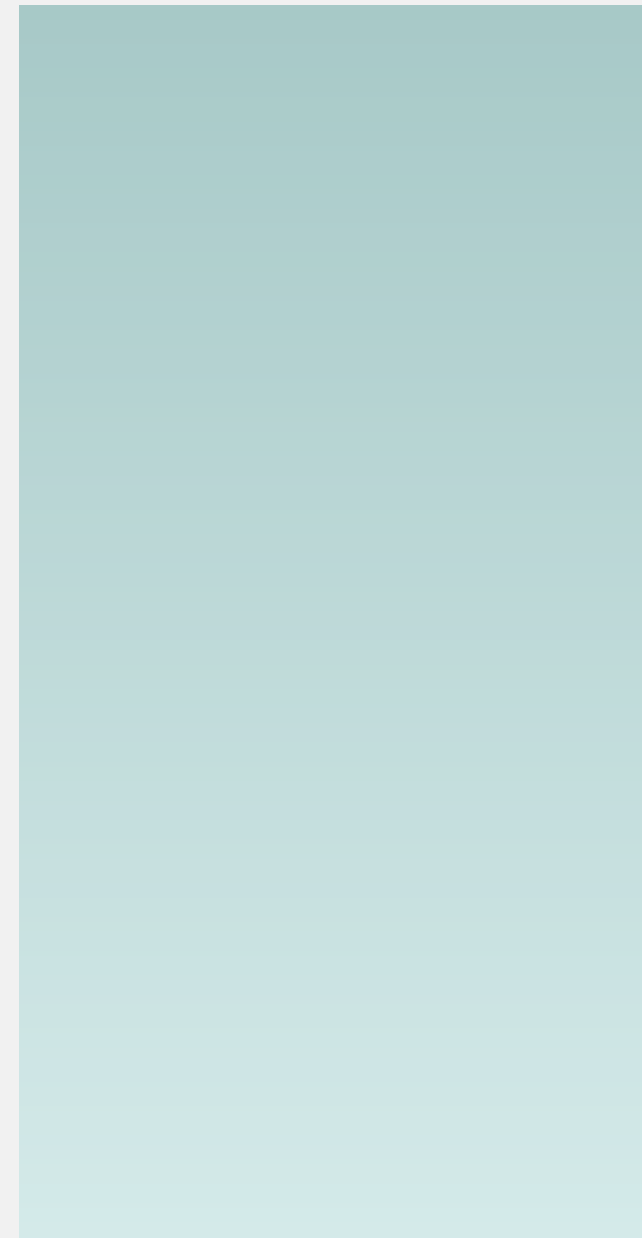
4 διαδρομές MTB, 182 χλμ

416 καταγεγραμμένα σημεία ενδιαφέροντος

26 λίθινοι αναβαθμοί

επόμενη φάση Β' (7 διαδρομές, 68 χλμ)

ΠΡΑΣΙΝΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ

#kytheratrails

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΝΕΩΝ ΚΥΘΗΡΑΪΚΩΝ ΠΡΟΟΡΙΣΜΩΝ

- δεν είναι απλά ένα τουριστικό προϊόν
- οι διαδρομές έδωσαν πρόσβαση σε ολόκληρες περιοχές, οι οποίες ήταν πλήρως εγκαταλελειμμένες.

Ζαφειρίου 2023

ΤΟΠΙΚΗ ΓΝΩΣΗ ΓΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΦΗΓΗΣΕΩΝ

Ζαφειρίου 2023

Ασβεστοκάμινο Κονταράτου

Μέχρι τη δεκαετία του 1950, η οικοδομική δραστηριότητα στα Κύθηρα βασιζόταν σχεδόν αποκλειστικά σε τοπικές πρώτες ύλες και ο ασβέστης παραγόταν στα ασβεστοκάμινα του νησιού. Υπήρχαν οι λεγόμενοι "καμινάδες", εξειδικευμένοι τεχνίτες που ασχολούνταν με αυτήν τη δύσκολη και επίπονη δραστηριότητα. Συνήθως έφτιαχναν μικρές ομάδες των δύο έως πέντε ατόμων και

Drimonas
Δρυμώνας

Τσικαλαριά
Τσικαλαριά

Kasimatianika
Κασιματιάνικα

Fatsadik
Φατσάδικα

Venerianika
Βενεριάνικα

Ανω Λιβάδι
Ανω Λιβάδι

Pourko
Πούρκο

Klaradika
Κλαράδικα

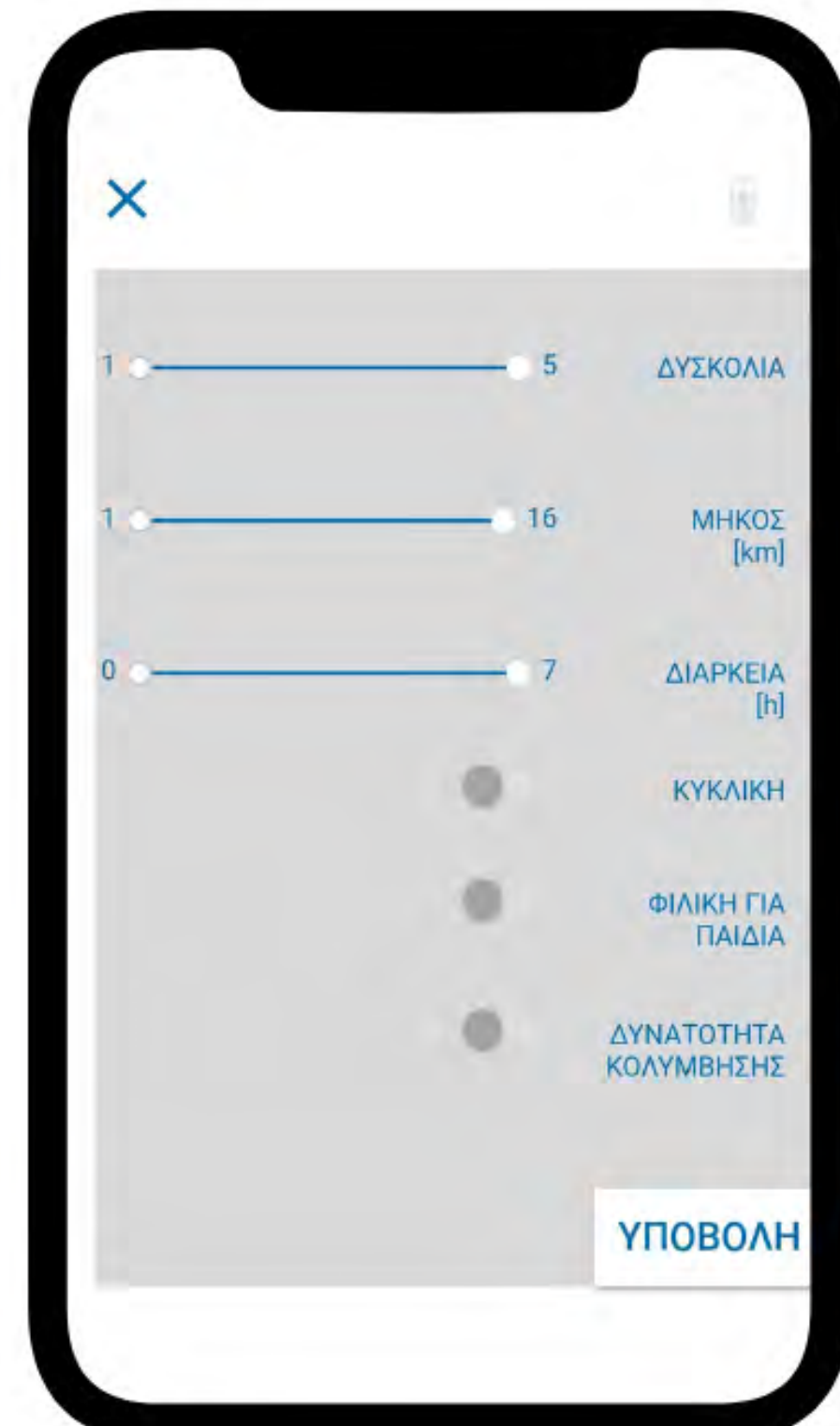
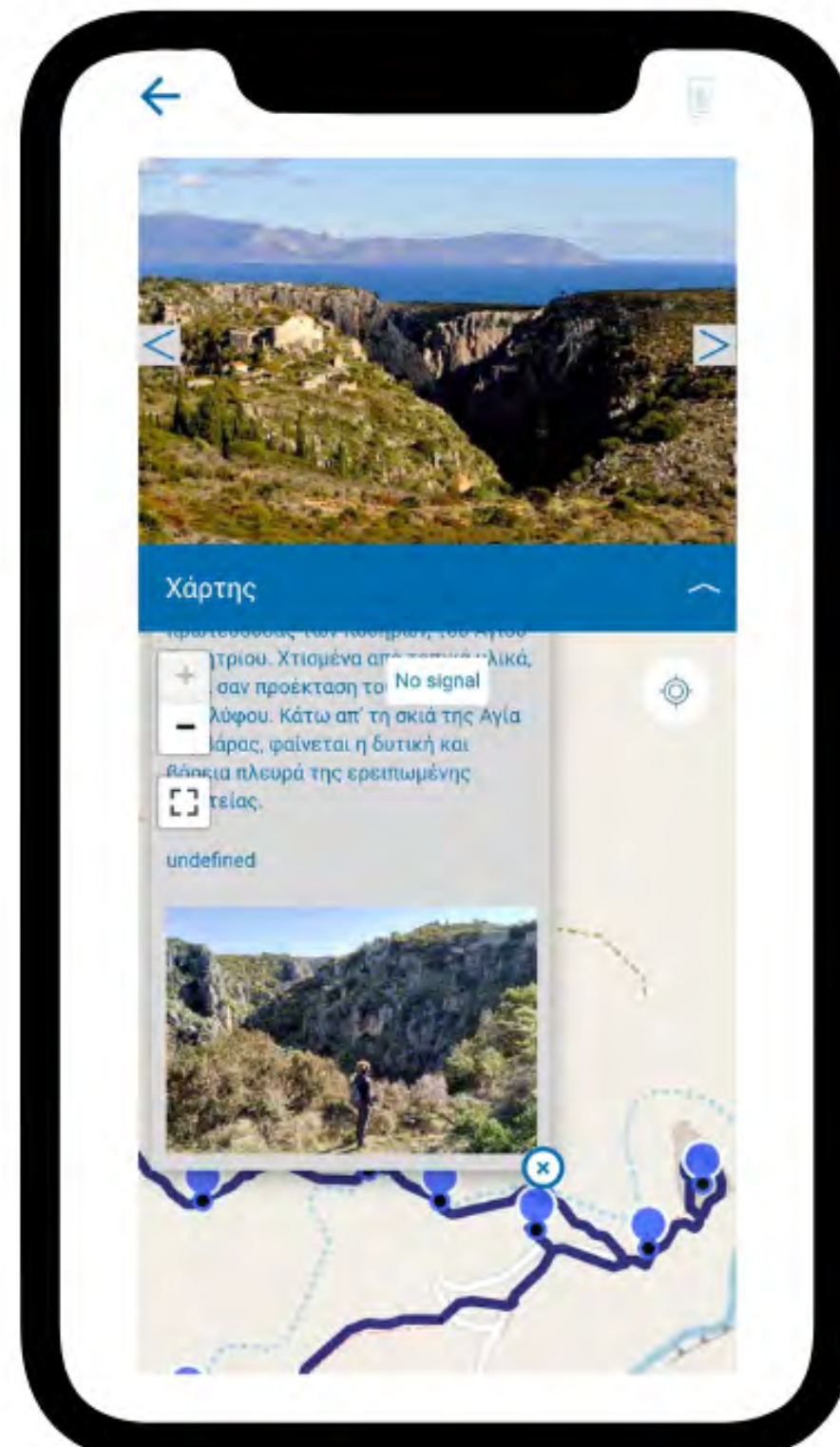
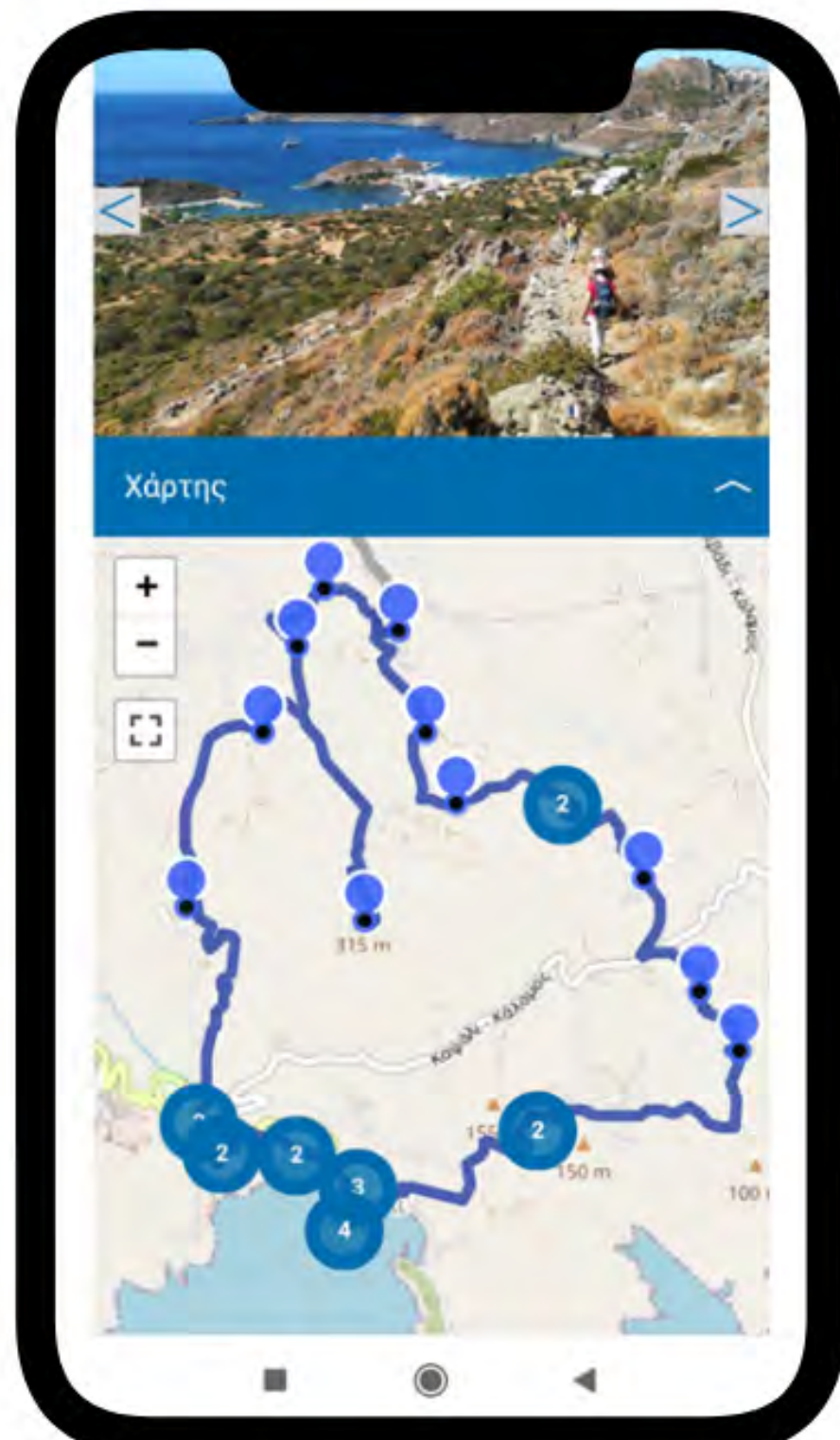
Gerakianika
Γερακιάνικα

Stratoni
Στρατόνι

Manitochori
Μανιτοχώρι

Χειροποίητα
Ξερολιόματα

Kythira
Κύθηρα

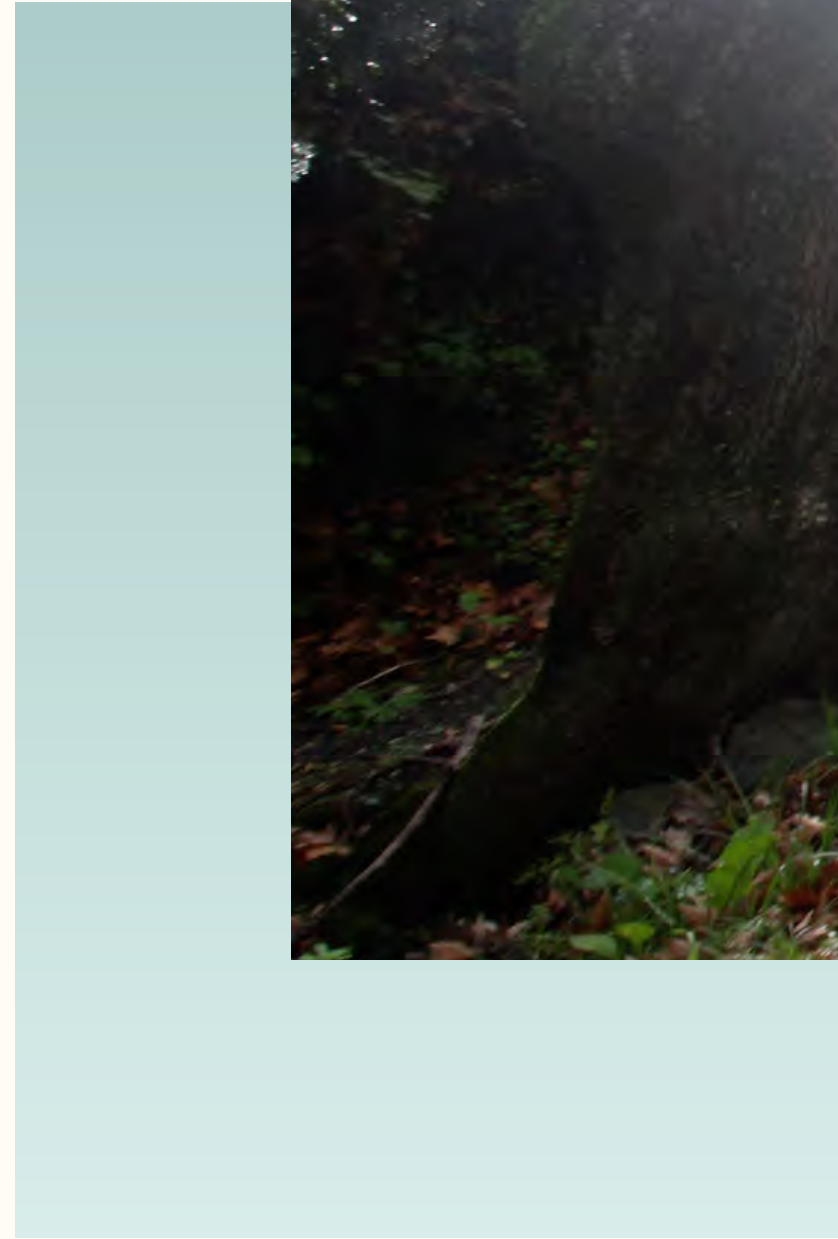
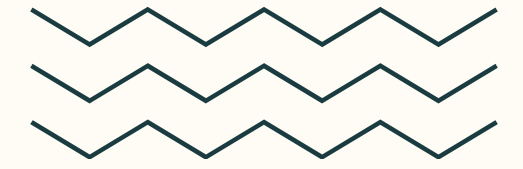

CANYONING

7 φαράγγια ασφαλισμένα
βιβλίο - οδηγός
δραστηριότητες διάσχυσης

ΚΥΘΗΡΑΪΚΟ
ΙΔΡΥΜΑ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
& ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΑΝΑΚΑΤΑΣΚΕΥΗ

ΑΝΑΒΑΘΜΩΝ ΣΤΗ ΡΕΜΑΤΙΑ ΤΟΥ ΚΑΡΑΒΑ ΚΥΘΗΡΩΝ

Πιλοτική & επιδεικτική δράση ανακατασκευής των αναβαθμών κατά μήκος της ρεματιάς του Καραβά Κυθήρων, με σκοπό να συμβάλει στην άμβλυση του υδατικού ελλείμματος.

KYTHERIAN FOUNDATION
FOR CULTURE & DEVELOPMENT

MedINA

ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
ΓΙΑ ΤΗ ΦΥΣΗ ΚΑΙ ΤΟΝ ΑΝΘΡΩΠΟ

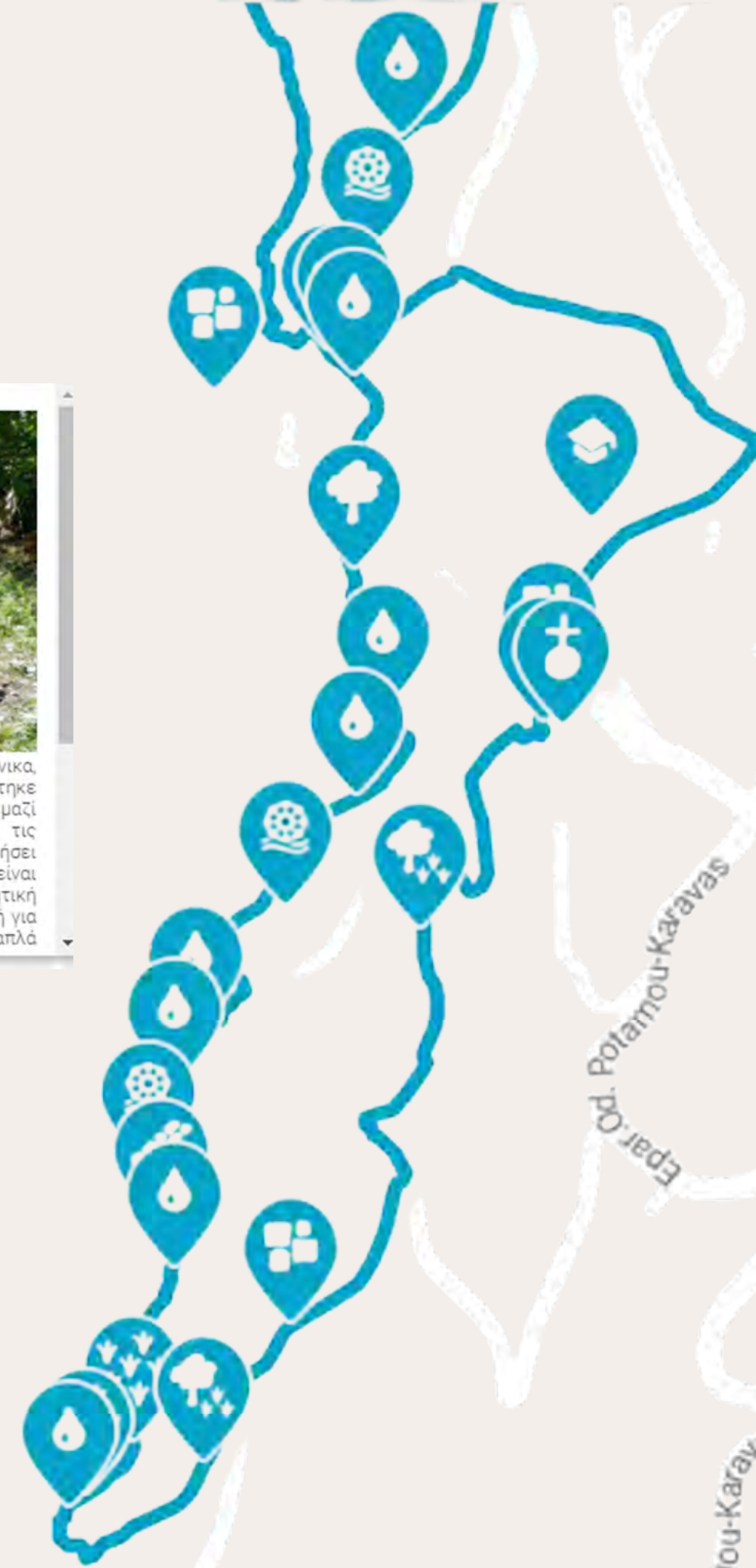
ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΝΕΡΟΥ

Τα 5 πιο χαρακτηριστικά από τα ανακατασκευασμένα μικροφράγματα έχουν χαρακτηριστεί ως Σημεία Ενδιαφέροντος του δικτύου μονοπατιών Kythera Trails και η εφαρμογή για κινητά περιέχει τη σχετική αφήγηση για αυτά. Έτσι ο επισκέπτης, μπορεί να έχει μια βαθύτερη εμπειρία κατά την περιήγησή του.

Σε ένα όμορφο σημείο της ρεματιάς, στη συνοικία Κοριάνικα, με τα περιβόλια, την πλούσια βλάστηση ανακατασκευάστηκε η "δέση", όπως λένε το μικρό λίθινο φράγμα οι ντόπιοι, μαζί με πρόφραγμα. Χρησιμοποιώντας ως βασικό υλικό τις πέτρες της περιοχής, τα μικροφράγματα έχουν διατηρήσει τον παραδοσιακό χαρακτήρα των κατασκευών και είναι πλήρως εναρμονισμένα με το περιβάλλον και την αισθητική του χώρου. Αποτελούσαν βασική παραδοσιακή πρακτική για την αξιοποίηση του νερού των ρεμάτων, με πολλαπλά

TERRA KYTHERIA

terra
kytheria
ΒΙΩΣΙΜΗ ΓΕΩΡΓΙΑ ΣΤΑ ΚΥΘΗΡΑ

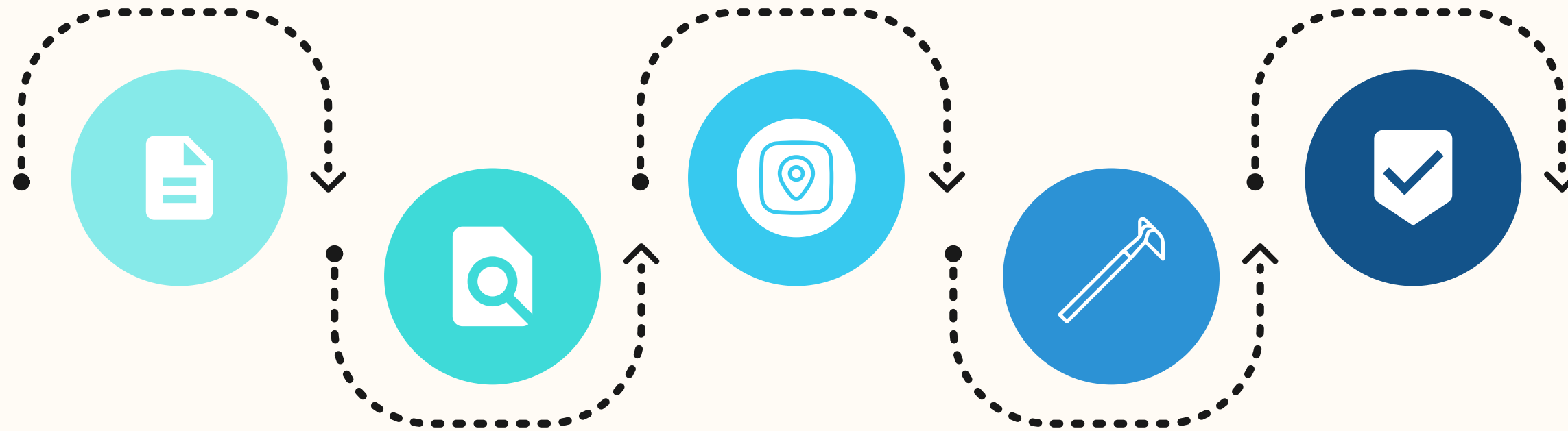
Ένα σύστημα γεωργίας & πιστοποίησης για την:

- Ενδυνάμωση των παραγωγών
- Ανάδειξη του κυθηραϊκού ελαιολάδου
- Διατήρηση παραδοσιακών τοπίων
- Διατήρηση βιοποικιλότητας

ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ & ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΜΟΝΟΠΑΤΙΩΝ

η διαδικασία

1 - προετοιμασία γραφείου

ανασκόπηση,
οργάνωση εργασιών,
επικαιροποίηση
χαρτών κ.α.

2 - επιθεώρηση μονοπατιών

έρευνα πεδίου,
καταγραφή
προβλημάτων

3 - καθοδήγηση & επίβλεψη

καθημερινή αναφορά,
επίβλεψη στο πεδίο

4 - εργασίες πεδίου

καθαρισμοί
βλάστησης,
επισκευές,
χωματουργικές
εργασίες κ.α.

5 - κλείσιμο / αποτελέσματα

εκτίμηση
αποτελεσμάτων,
έκθεση, πληρωμές,
ΔΤ

THE EXPLORE EXPERIENCE
KYTHERA
TRAILS

ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΥΘΗΡΩΝ

μνημόνιο συνεργασίας 2022 - 2026

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΓΧΩΡΙΟΥ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ
ΚΥΘΗΡΩΝ & ΑΝΤΙΚΥΘΗΡΩΝ

HIKE. EXPLORE. EXPERIENCE

ΚΥΘΗΡΑ
TRAILS

ΚΥΘΗΡΑΪΚΟ ΙΔΡΥΜΑ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

HIKE.EXPLORE.EXPERIENCE

KYTHERA
TRAILS

Kythera Trails

Δράση

Υιοθεσία Μονοπατιών

- για τη συντήρηση, βελτίωση & ανάδειξη του δικτύου μονοπατιών των Κυθήρων
- για την αιφόρο τουριστική ανάπτυξη
- για τη διάσωση & αξιοποίηση του φυσικού & πολιτιστικού μας πλούτου

ΚΥΘΗΡΑΪΚΟ ΙΔΡΥΜΑ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

#kytheratrails

ΜΙΑ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ

- ανοιχτή «κοινότητα πρακτικής»
- κάτοικοι και επισκέπτες μοιράζονται εμπειρίες και δεδομένα
- διαμοιρασμός περιεχομένου #kytheratrails #kytherahiking #kytherathrive
- 149 χρήστες μέσω του προφίλ
- 435 αναρτήσεις
- 4η δημοφιλέστερη σελίδα τουριστικής προβολής των Κυθήρων στο IG

ΚΟΙΝΟ ΤΗΤΑ

80+ εκδηλώσεις
επαγγελματική
κατάρτιση

29.02.2020 ⌚ 13:45

Χώρα - Γερμανικά
Chora - Germanika
4km

Winter Sunday
Walks

Γνώρισε τον τόπο σου

pyrgos house
walking holidays Kythira

WALK EXPLORING COOPERATION
KYTHERA
TRAILS

ΚΥΘΗΡΙΑΝ
FOUNDATION
FOR CULTURE
& DEVELOPMENT

ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ

- **έξυπνος τουρισμός**
- **χρήση υφιστάμενων υποδομών**
- **επιμήκυνση τουριστικής περιόδου**
- **βελτιωμένη διάχυση επισκεπτών -> δίκαιη ανάπτυξη**
- **νέες και μεγαλύτερης διάρκειας θέσεις εργασίας**
- **20-30% αύξηση ζήτησης το χρόνο**
- **διαφοροποιημένο και αναβαθμισμένο τουριστικό προφίλ των Κυθήρων**

ένα δίκτυο μονοπατιών διασυνδέει την ΤΟΠΙΚΗ οικονομία

Zafeiriou and Georgiadis 2022

μοναδική ταυτότητα

τοπική δικτύωση

καινοτομία

κυκλική οικονομία

SMART RURAL 21

Με χρηματοδότηση από τη Γενική Διεύθυνση Γεωργίας της ΕΕ (DG AGRI), υποστηρίχθηκαν 21 χωριά στην Ευρώπη για την ανάπτυξη και υλοποίηση στρατηγικών έξυπνων χωριών. 21 Έξυπνα Χωριά - φάροι για την εφαρμογή του μοντέλου πανευρωπαϊκά

1. Ανάπτυξη 'Στρατηγικής Έξυπνου Χωριού' για κάθε ένα
2. Πιλοτικές δράσεις
3. Πιλοτική εφαρμογή στρατηγικής
4. Ανάπτυξη δεξιοτήτων, βάση έξυπνων λύσεων, εργαλεία, δικτύωση

SMART RURAL
KYTHERA

SMART VILLAGE STRATEGY OF KYTHERA (GREECE)

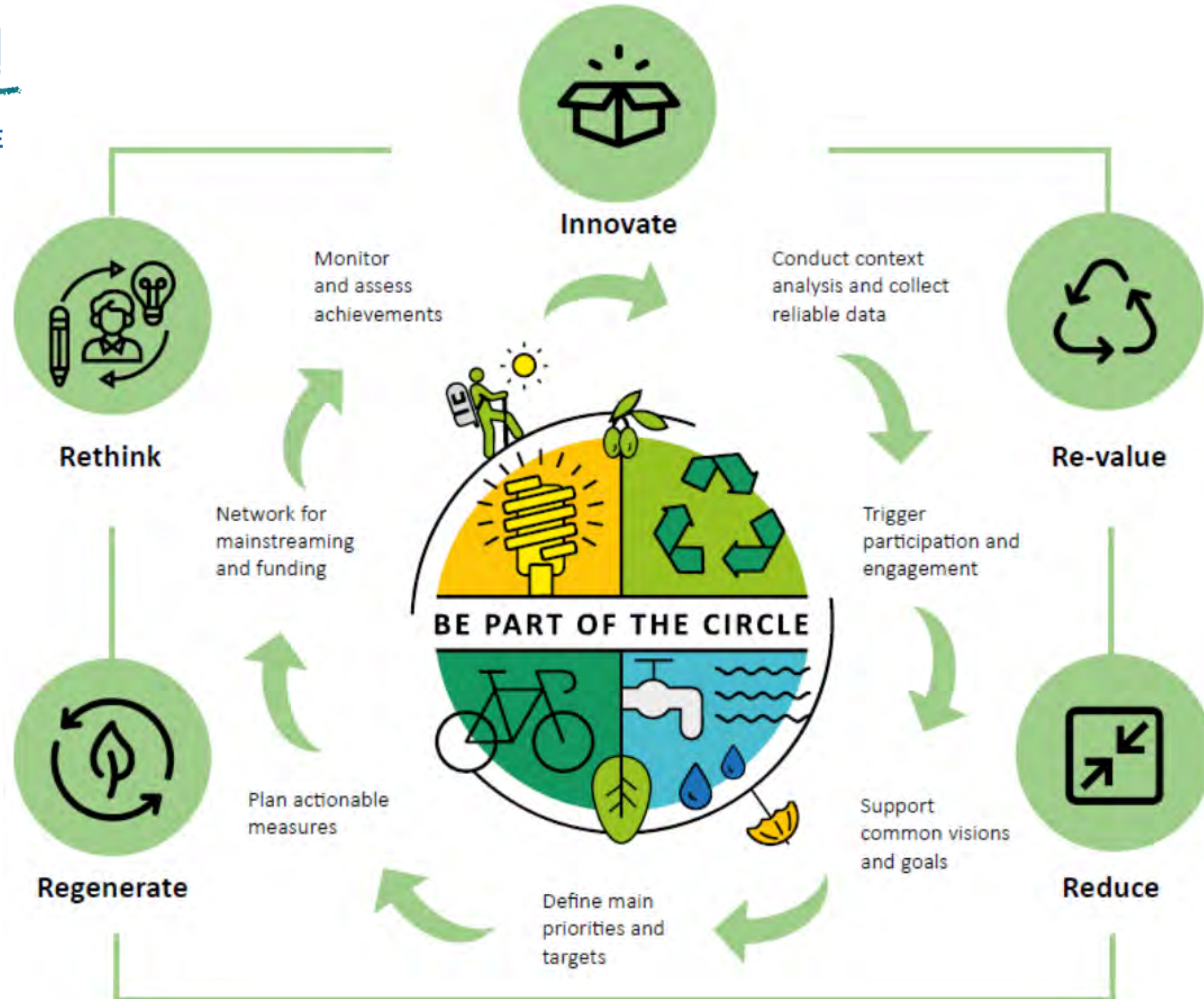

Prepared in the framework of the
Preparatory Action on Smart Rural Areas in the 21st Century

Version 1 – 15/06/2020

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΞΥΠΝΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΚΥΘΗΡΑ

- Έρευνα & συνεντεύξεις με πληροφορητές κλειδιά
- Χαρτογράφηση υφιστάμενων πρωτοβουλιών & πολιτικών
- Ανάλυση SWOT
- Κυρίως σκοπός η προσέλκυση νέων
- Ειδικοί στόχοι: (1) αειφόρος ανάπτυξη αγροδιατροφικού συστήματος (2) έξυπνος τουρισμός (3) βελτίωση υπηρεσιών εκπαίδευσης, υγείας και μεταφορών (4) επιχειρηματικότητα
- Έξυπνες λύσεις
- Διαχείριση & παρακολούθηση

Κυθηραϊκό Ίδρυμα Πολιτισμού & Ανάπτυξης (ΚΙΠΑ) | Δήμος Κυθήρων & Αντικυθήρων | Επιτροπή Εγχωρίου Περιουσίας Κυθήρων & Αντικυθήρων | Μεσογειακό Ινστιτούτο για τη Φύση και τον Άνθρωπο (MedINA)

Kythera Trails – καινοτομίες & πράσινες υποδομές για αειφόρο τουριστική ανάπτυξη

KYTHERA TRAILS

Sustainability

ΟΤΑ AWARDS

ΒΡΑΒΕΙΑ ΤΟΠΙΚΗΣ
ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

**1ο Βραβείο
για
Οικονομική
Ανάπτυξη**

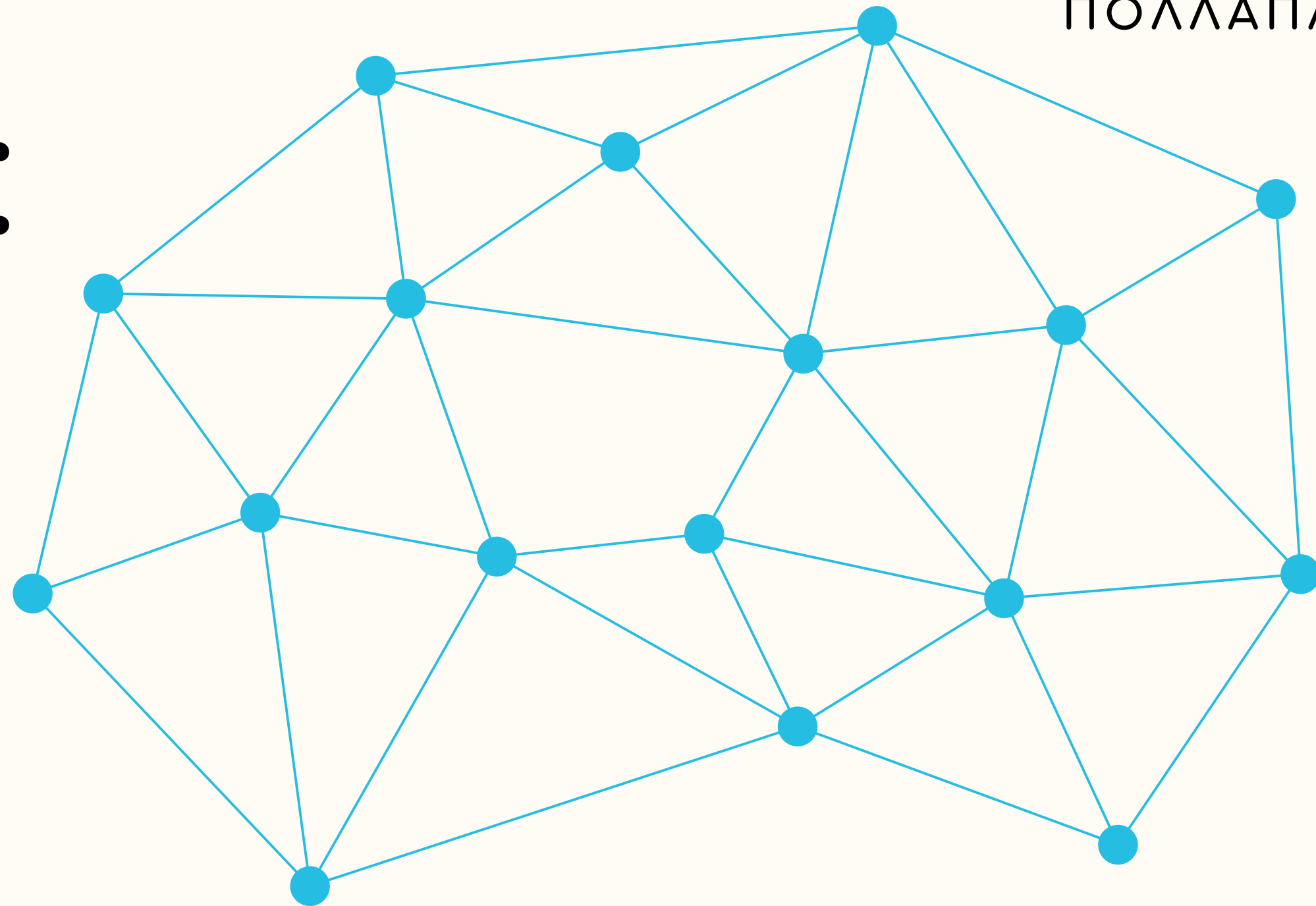

ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑ ΣΥΝΕΡΓΕΙΩΝ

ΝΕΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ ΓΙΑ
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ
ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΣΤΗ

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ
ΣΤΙΣ ΠΡΟΣΔΟΚΙΕΣ
ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ

Anderson 2018, Peceny et al. 2019; OECD 2021

ΠΟΙΚΙΛΕΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ
ΠΟΡΕΙΕΣ

ΣΥΝΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ
ΑΞΙΑΣ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ

- Adie B. A., Falk M. and Savioli M. (2019): Overtourism as a perceived threat to cultural heritage in Europe, *Current Issues in Tourism*, DOI:10.1080/13683500.2019.1687661.
- Anderson, W. 2018. Linkages between Tourism and Agriculture for Inclusive Development in Tanzania: A Value Chain Perspective. *Journal of Hospitality and Tourism Insights* 1:168-184.
- Angidou, S. and Papadimitriou, K. (2021). Impact Assessment Report for MedINA. Athens: Inuksuk Consulting.
- ATTA. 2020. Adventure Travel Trends Snapshot. 2019 Recap. Adventure Travel Trade Association
- ATTA. 2021. Work and Wander: Meet Today's Digital Nomads
- ATTA. 2022. Outside & ATTA Survey: Outdoor Enthusiasts Share Their Perspective on Climate. Adventure Travel Trade Association
- ATTA (2023). Adventure Travel Industry Snapshot. Adventure Travel Trade Association.
- Butler, R. (2019) 'Overtourism in rural settings: the Scottish highlands and islands', in Dodds, R. and Butler, R. (ed.) *Overtourism*. Berlin, Boston: De Gruyter Oldenbourg, pp. 199-214. <https://doi.org/10.1515/9783110607369-014>
- Georgiadis, N.M. et al. (2019) 'Reconnecting Nature and Culture - The INCREAte Approach and Its Practical Implementation in the Island of Kythera' *Heritage*, 2(2), pp. 1630-1639. doi: <https://doi.org/10.3390/heritage2020100>
- Global Market Insights (2024). Adventure Tourism Market Size. Retrieved on Apr 10. 2024 from: <https://www.gminsights.com/industry-analysis/adventure-tourism-market#:~:text=Adventure%20Tourism%20Market%20size%20was,tourism%20are%20driving%20market%20growth.>
- Korstjens, I. and Moser, A. (2017) 'Series: Practical guidance to qualitative research. Part 2: Context, research questions and designs' *European Journal of General Practice*, 23(1), pp. 274-279. doi: <https://doi.org/10.1080/13814788.2017.1375090>
- Irfan A, Ilker Ü and Salma H. 2016. *Acta Economica Et Turistica*, 2016, vol. 2, issue 2, 221-229. Importance of Tourism Paradox, Tourism Equinox and Tourism Detox for Urban Environments.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ

- Krinis (2024). Report: Greek Tourism Sees Robust Recovery in 2023 Compared to pre-Covid Levels. Retrieved on Apr 10, 2024 from: <https://news.gtp.gr/2024/03/26/report-greek-tourism-sees-robust-recovery-in-2023-compared-to-pre-covid-levels/>
- Lourantos, N., and Kyriazopoulos, E. (2019) 'Greek island image branding and its peculiarities: examining the island of Kythera', In Zantides, E. (ed.) Semiotics and visual communication III: cultures of branding. Cambridge: Cambridge Scholars Publishing, pp. 260-278.
- MedINA (2018a) The INCREAte Approach on Integrating Culture and Nature for Better Conservation Outcomes: Application Manual & Toolkit. Available at: <https://increate.med-ina.org/static/assets/uploads/INCREAte-APPROACH-application-manual-and-toolkit-EN-v-1-O.pdf> (Accessed: 27 January 2024).
- MedINA (2018b) The IMNC Web Toolkit Manual. Athens: Mediterranean Institute for Nature and Anthropos. Available at <https://increate.med-ina.org/static/assets/uploads/share/Step4-tools/INCREAte-IMNC-web-toolkit-manual-EN-v-1-O.pdf> (Accessed: 27 January 2024).
- Moser, A. and Korstjens, I. (2017) 'Series: Practical Guidance to Qualitative Research. Part 3: Sampling, Data Collection and Analysis' European Journal of General Practice 24(1), pp. 9-18. doi: <https://doi.org/10.1080/13814788.2017.1375091>
- NordinMand Jamal S. 2021. Hiking Tourism in Malaysia: Origins, Benefits and Post Covid-19 Transformations. International Journal of Academic Research in Business and Social Sciences 11: 88-100.
- OECD. 2021. Managing Tourism Development for Sustainable and Inclusive Recovery. OECD Tourism Papers, 2021/O1. Paris: OECD Publishing.
- Peceny, U. S., J. Urbančič, S. Mokorel, V. Kuralt and T. Ilijaš. 2019. Tourism 4.0: Challenges in Marketing a Paradigm Shift. In Consumer Behavior and Marketing edited by M. Reyes, chapter 4. London: IntechOpen Limited.
- Sarantakou E. and Terkenli T. S. (2019). Non-Institutionalized Forms of Tourism Accommodation and Overtourism Impacts on the Landscape: The Case of Santorini, Greece, Tourism Planning & Development, DOI: 10.1080/21568316.2019.1569122
- Smart Rural 21 (2020). Smart Village Strategy of Kythera. Available at: https://www.smartrural21.eu/wp-content/uploads/Kythera_Smart-Village-Strategy.pdf (Accessed: 13 February 2024)
- UNWTO; Centre of Expertise Leisure, Tourism & Hospitality; NHTV Breda University of Applied Sciences; and NHL Stenden University of Applied Sciences. 2018. Overtourism? Understanding and Managing Urban Tourism Growth beyond Perceptions, Executive Summary, UNWTO, Madrid.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ

- UNWTO (2024) World Tourism Barometer. Vol 22 (1). Madrid: World Tourism Organization
- WTTC (2020) Travel and Tourism – Global Economic Impact and Trends 2020.” London: World Travel and Tourism Council
- WTTC – World Travel and Tourism Council (2023). A World in Motion. Shifting consumer travel trends in 2022 and beyond.
- WTTC – World Travel and Tourism Council (2024). Travel & Tourism: Economic Impact 2024. Factsheet.
- Zafeiriou, R. and Georgiadis, N. (2022) ‘Kythera Trails: Linking the Protection of Cultural and Natural Heritage through Integrated Destination Management – Theory to Action’, Mo.Na: Monuments In Nature: A Creative Co-existence. Athens, 7–9 July 2021, pp. 216–228. Available at:
- Αγγελίδης, Χ. κ.ά. (2017) Καταγραφή και Αξιολόγηση του Φυσικού Περιβάλλοντος Κυθήρων και Αντικυθήρων. Διαθέσιμο στο: <https://med-ina.org/wp-content/uploads/2019/11/MedINA-Kythera-ERA-report-v.02.pdf> (Ανακτήθηκε: 27 Ιανουαρίου 2024).
- Δόδουρας, Σ. και Λυρατζάκη, Ε. (2016) Καταγραφή και Αξιολόγηση των Πολιτιστικών Χαρακτηριστικών Κυθήρων και Αντικυθήρων. Διαθέσιμο στο: <https://med-ina.org/wp-content/uploads/2021/01/Kythera-Cultural-Rapid-Assessment.pdf>
- Ζαφειρίου, Ρ. (2023) ‘Τα μονοπάτια των Κυθήρων – ο ρόλος της στοχευμένης ανάπτυξης διαδρομών και αφηγήσεων για ένα αποτελεσματικότερο και αειφόρο μοντέλο τουρισμού.’, Νόστος – περιοδική έκδοση, 10, pp. 379–406.
- Ζαφειρίου, Ρ., Φατσέα, Α., Λεοντσίνη Μ.Κ. (2024) ‘Ψηφιακά εργαλεία για τη διαμόρφωση ενός νέου, έξυπνου και αειφόρου τουριστικού μοντέλου: η περίπτωση των Κυθήρων.’ 5ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ψηφιοποίησης Πολιτιστικής Κληρονομιάς – EuroMed 2023. (in press)
- Κοκκώσης, Χ. κ.ά. (2021) Οι Επιπτώσεις Της Κλιματικής Κρίσης Στον Τουρισμό Της Ελλάδας. Πώς θα επηρεάσουν τους τουριστικούς προορισμούς της χώρας οι αναμενόμενες δραματικές αλλαγές στις κλιματικές συνθήκες; Διαθέσιμο στο: <https://www.dianeosis.org/2021/07/prosarmogi-toy-tourismoy-stis-epiptoseis-tis-klimatikis-allagis-kindynoi-kai-eykairies/> (Ανακτήθηκε: 12 Φεβρουαρίου 2024).

ΣΑΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ

+30 6947203290

rigas@med-ina.org

Λεωφ. Βασιλέως Κωνσταντίνου 5-7, 10674 Αθήνα

Rigas Zafeiriou

Rigas Zafeiriou

Rigas Zafiri

